

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

VIme, 1480

Secunda pars.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

Sermo

fecit. nec inuentus est dolus in ore eius. afficiebatur amore. cognoscens inestimabilem dei caritatem: qua genus dilerit humum. ita ut proprio filio suo non pepererit. sed pro nobis omnibus traderet illum: vt dicitur ad Roma. 18. non igitur fuit interrogatio iohannis tanquam dubitantis. sed tamquam condolentis et vehementer amantis. Secundo ad questionem propositam respondent iohannes Crisostomus et hilarius dicentes. iohannem non sive sed discipulorum ignorantie consuluisse. Dicit enim gregorius. 12. libro moral. quod viri iusti solent etiam ea que ipsi solidi et veraciter sciunt et sciunt quod ex dubietate perferre. ut si firmozz in se sententiam transferant. iohannes ergo videns se propinquum morti. voluit ut discipuli sui relicto eo transirent ad christum a quo esset vera salus. a quo haurirent doctrinam evangelie perfectionis. et qui erat saluador generis humani qui ipsos instrueret perfectius et saluaret. cogitauit quomodo id possit efficiere. Si autem dixisset discipulis suis. eatis ad christum quia ipse est maior me. credidissent quod ipse hoc ex humilitate diceret. atque sic vehementius ei adhucisset minus quam ipso delicto seleculistissent ad christum. unde deliberauit eos ad christum mittere quod si tam interrogandi: unde videtis mirabilia Christi opera quod nullus iohannes fecerat: credent in illis et efficerentur sui discipuli. Tercio adhuc forte potest aliter dici. iohannes enim in testimonium de christo perhiberat. cuius testimonium vox patris de nube confirmauit dicens. hic est filius meus dilectus in quo mihi complacui ipsum audite. Quatuum tercio huic etiam testimonium spiritus sanctus confirmauerat. descedens corporali specie sicut columba in christum Luc. 3. christus autem ipsius iohannis testimonium nondum confirmauerat. Volemus igitur iohannes qui a tota missus erat trinitate. suum ab omnibus divinis personis confirmari testimonium interrogat a christo. tu es qui venturus es an alium expectamus. scilicet. quatenus id quod iam dudum pater et spiritus sanctus confirmauerant dei etiam filius confirmando acceptaret. et sic patet responsio et cetera.

Secunda pars.

Ecundo cum dicitur. Et respondens illis. tangitur saluatoris. probata responsio de potentia deitatis. Circa quod tria ponuntur. Primum est meritorum remissio. Propter quod quidem est sciendum. Quia

Secund^o

ut dicitur Lut. secundo proposita questione christus in ipsa ho-
ra sanauit multos a languoribus suis in presencia nunciorum
Iohannis: et respodens: tunc: illis ihesus ait. ite nunciate iohanni
verba: que audistis: a opera: que vidistis: quasi dicat. Nolo
arroganter dicere me esse christum. mitis enim sum et humilis
corde. nec opus est id ipsum verbis attestari. quando ipsa doc-
te profunditas et potentia miraculorum testimonium perhibet
de me. quoniam ego sum christus dei filius. dei virtus et dei sa-
piencia. ¶ Hec enim duo sez verba et miracula christi ma-
xime probant eum esse christum. verba namque eius erant intelli-
gencie subtilissime suavitatisq; admirande. vnde illi qui misserunt
erant a principibus sacerdotum et phariseis ut caperent ihesum
in sermone: cum audissent verba eius celesti sapientia plena stu-
pendeq; dulcedinis ita ut facile audientium ammos in affectum
pii raperent amoris. reuersi sunt dicentes. Nunq; sic locutus est
homo ut hic homo loquitur tam sapienter. tam dulciter. tam pie-
tam pregnanter. et postremo taz efficaciter. ut recte regius pro-
pheta dixerit de eo. q; dulcia eloquia tua super mel ori meo. O
pera etiam eius diuinitatem probabant. vnde iohannis tertio.
Nicodemus dicebat christo: Scimus quia a deo venisti magister
nemo enim potest hoc signa facere que tu facis. misserunt deo curi
eo. cum eo non solum per gratiam ut cum ceteris sanctis viris.
sed cum eo in unitate persone. hoc autem verum esse facile depre-
hendes. si eius opera pia meditatione per cuncta aueris per ordi-
nem universa. ¶ Secundo ponitur ipsa operum christi
descriptio. et tanguntur sex per que probatur euz esse christum
Primo namq; tangitur ceterorum illuminatio: oeci vident: Sic ei
de christo predixerat ysaias quadragesimo secundo. dedi te i lucem
gentium: ut aperias oculos ceterorum. ipse enim christus est diuina
claritas et candor lucis eterne de quo canit sancta mater ec-
clesia. splendor paternae glorie de luce lucem proferens lux lucis
et sons luminis it. vnde illuminare potest sedentes in tenebris &
in umbra mortis. Secundum opus est claudorum ambulatio:
claudi ambulant. sic et de christo ysaias dicit trigesimo quinto.
tunc saliet sicut ceruus claudus. ipse est ei diuina vtrusq; reditu-
do: vnde dirigere potest pedes nostros in viam pacis. Tercium
opus est leprosorum mundatio: leprosi mundantur: sic enim de
christo predictum est quarti Regum quinto. deus ne ego sum.
vt possim occidere et vivificare: quia iste misit ad me vt curem
houinem a lepra sua: caro namque christi ihesu mundissima ex
virgine maria concepta: lepre poterat ipsam immundiciam

Sermo

tollere Quartum opus est surdorum sanatio: surdi audiunt
yslaie tricesimoquinto de christo dictum est. tunc aures surdorum
patebunt. ipse enim est diuine vocis verbum potentissimum. qđ
erat in principio apud patrem per quem cum quo et in quo sin-
gula produxit in esse. de quo dicit psal. verbo domini celi firma-
ti sunt. vnde cum sit patri coequalis in potentia potest nostram
surditatem frangere et ineffabiliter nostrum reparare auditum.
Quintum opus est mortuorū vivificatio: mortui resurgent: di-
cit enim in deutonomio trigesimo secundo. ego occidam et ego
vivere faciam percutiam et ego sanabo et non est qui de manu
mea possit eruere. ipse ei est fons essentialis vite dices de seipso in
euangelio iohannis. ego sum resurrectio et vita. qui credit in
me etiam si mortuus fuerit vivet ac. & ideo tunda potest mortu-
a vivificare. ¶ Sextum opus est pauperuz instruacio: pa-
uperes euangelizantur: sic enim de christo predictum erat ysa.
sexagesimo primo. spiritus domini super me euangelizare pau-
peribus misit me. Discipuli enim sui quibus maxime secreta su-
perne infudit discipline. non reges. non principes. non diuites
seculi. sed pauperculi fuere pescatores. Nota qđ tres sunt cause
quare christus pauperibus euangelizauit. prima quatenus no-
stre fidei principium non esset in potentia a magnificencia seculi
sed in virtute dei. ac p hoc n̄ esset suspic̄ ut alijs cogitaret qđ
in potentia seculi subiugauit sibi manduz. Iacobi secundo. nōne
deus elegit pauperes in mundo hoc. diuites in fide et heredes re-
gni quod promisit deus diligentibus se. Secunda causa est vt
ostendat nullam debere fieri personarum acceptationem in an-
nuntiacione verbi dei. vnde Iheronim⁹ nulla inquit inter nobiles
et ignobiles. inter diuites et egenos in predicatione distantia
fit. magistri ergo & preceptoris nostri hoc comprobant veritatem
quoniam omnis apud deuz qui saluari potest equalis est. vnde
ait Petrus in adabus apostolorum in veritate cognoui quoniam
non est personarum acceptio apud deuz. sed in omni gente qui
fecit voluntatem eius acceptus est illi. Tertia causa quare pau-
peribus euangelizauit fuit ad confusione scribarum et phar-
iseorū qđ dām n̄ nolabant nunciare pauperib⁹. vñ adhuc hodie
r̄p̄hesibles s̄ p̄dicatores s̄ libentia dei verba annunciat diuitib⁹
qđ pauperibus suspecti enim sunt qđ non tam dei honorem qđ lu-
cri ducantur cupidine. Nota qđ ita cepit dominus euangelizare
pauperibus qđ usqđ hodie qui magis predicationes frequentat
pauperes sunt. immo quidam diuites erubescunt inueniri ad p̄
dicōnez vel in eccllesia: de. quibus profert saluator sententiam

Primus

Luce nono dicens. Qui me erubuerit et sermones meos: hunc filius hominis erubescet cum venerit in maiestate sua: et patria et sanctorum angelorum. et alibi dicit phariseis. qui ex deo est verba dei audit. propterea vos ex deo non estis quia verba mea non auditis et. Tercio ponitur necessaria admonitio: et beatus est qui non fuerit scandalizatus in me: scandalum dicitur a scandalon grece quod est offendiculum vel offensio vel ruina. et tunc aliquis scandalizari dicitur. quando verbo vel facto alterius sumit occasionem peccandi. Nota igitur quod beatus est qui non scandalizatur in christo nec ex his que fecit sumit occasionem erroris ut hereticus vel paganus. hoc autem verbum, scilicet Beatus est qui non fuerit scandalizatus in me et. dicit christus propter duo. primum ut dicunt Iheronimus et Crisostomus ad correctionem nutitorum qui aliqualiter inuidabant christo mirabilia operanti: quod Johannes baptista nunc ficerat. Secundo ut ait gregorius hic dixit ad monitionem indeorum quia videntes eum in cruce scandalizati sunt dicentes alios saluos fecit seipsum non potest salvum facere. Vnde dicit apostolus. predicare christum crucifixum in deo scandalum est. Dicit igitur christus. ita operor mirabilia ut deus quod tamen ut homo crucifigendus sum et beatus qui non fuerit scandalizatus in crucis ignominia. R. Moraliter promis sa exponendo. eti sunt quorum oculos malitia exceperit. ut dicitur Sap. 3. Qui presentem vitam diligunt non considerantes eius beatitudinem mundum diligunt et principaliter habent terram desiderabilem aduententes mundi vanitatem. diuicias congregant et nesciunt quis eas sit possessurus. omnes tales dicere possunt illud psal. Lumen oculorum meorum et ipsum non est mecum. et ideo clamant ad dominum dicentes. Illumina oculos meos ne vincas obdormiam in morte: ne quando dicat inimihi cus meus per ualui aduersus eum. sedo aliqui claudi sunt affectu voluntatis qui bene sciunt quid agendum sit. quoniam derelicto mundo sequendus sit christus sed tamen proxim volunt sequi mundum. proxim vero christum claudicantes a semitis suis. contra quos loquitur Heli as. 3. Regum. 18. Usquequo claudicatis in duas partes. quod versus deum et mundum. et additum dominus est sequimini eum. tales clamant ad dominum dicentes. Gressus meos dirige haec eloquium tuum. Tercio aliqui sunt leprosi. qui maculant corpus et animam fecerunt luxurie. nam ut dicit apls. 1. Cor. 6. Qui formicatur in corpore suum peccat. tales castitatis virtutem petant a domino. Vnde sapientie octauo Sciri quoniam aliter non possum esse continens: nisi deo det. Quarto aliqui surdi sunt ad clamorem pauperum

Sermon

ad vocem predicatorum. qui se habent ad votum predicatoris sic aspis surda ad vocem incantantis. de salute istorum valde timendus est contra quos dicit ysa. 41. surdi audite et regni intuemini. Qui tamen aliqui mortui sunt propter peccatum mortale. quos christus vivificat efficacia sui sanguinis. sicut pellicanus suscitat proprios pullos a morte effundens super eos sanguinem. sicut enim sanguis est formatura vite corporalis: ita sanguis Christi est fons vite spiritualis. Hebreo. 9. capitulo. sanguis Christi emundabit conscientias nostras ab operibus mortuis. Sexto aliqui pauperes sunt celestibus bonis: illis datur consilium euangelicum ut efficiantur negotiatorum. dent temporalia bona ut mercentur eterna. sicut homo qui iuuenit thesaurum in agro et per gaudio illius vadit et vendit universa que habuit: et emit agrum illum. Matth. 13. ac.

Terza pars

Eratio cuius dicitur Illis autem abeuntibus: tangitur precursoris inclita commendatio de evidencia sanctitatis. et primo commendatur de mentis firmitate: unde dicit: Illis aucti abeuntibus Noluit autam Christus commendare Iohannem in presencia nunciorum. ne videretur hoc adulatrie facere et etiam ne extollerentur in corde suo de gloria magistri: cepit Ihesus dicere ad turbas de Iohanne: ad commendationem eius. Considera quantum meriti sit iste gloriosus precursor domini. qui ipso veritatis ore laudatur. Nota quod si queratur causa quare voluit dominus commendare Iohannem huc est ut dicit Cris. quia sciebat turba solus primo anno incarnationis perhibuisse testimonium de Christo. nunc vero interrogabat an ipse esset. et ideo credebatur turba eum recessisse a proprio proposito. ne igitur talis suspicio in corde eorum maneret. voluit ipsum commendare. Et quadupliciter ipsum commendat. primo de mentis firmitate dicens. quod existit in desertum videre: existentem in deserto Iohannes tota illa regio exhibebat videre. unde Chrysostomus exhibebat ad eum omnis Iherosolima et omnis iudea et omnis regio circa iordanen. nec mirum quia homo nouus mundo apparuerat. habitacionis solitarie. ad mirabilis habitus. innocentis vite. singularis officiis. et propheticis excellentiis: arundine vento agitatam: id est existit ne in deserto ubi videretis hominem. qui velut arundo omni vento agitetur. Certe non. Non tamen quod arundo ponit radicem in luto. sed Iohannes erat fundatus supra firmam petram. Secundo arundo inter vacua est. sed Iohannes spiritu sancto repletus est adhuc ex utero matris sue. Tertio arundo omni vento agitatur. sed Iohannem nulla potuit secularis aura flectere. nec reverentia pha-